

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

NR. 8

83. ÅRGANG

1. MAI

1 9 7 1

**TIL FORSVAR
FOR MIDDEL-
MÅDIG ROMAN**

(SIDE 124)

**GAMLE
SPØKELSER
I OSLO**

(SIDE 122)

**«GUD? HUN
VAR SORT»**

(SIDE 126)

GAMLE SPØKELSER I

En av Oslos middagsaviser gjorde for et par uker siden stort nummer av et nasjonalt festmøte som kroater bosatt i Skandinavia hadde holdt i fransiskanerkirkens menighetslokale på Enerhaugen. Med kroatisk voldsmetoder i Stockholm nylig i tankene, kom avisen hesblesende inn på dette at det hadde foregått skumle ting i klosteret, et slags spion- og revolvermøte hvor den katolske kirke i stillhet holdt sin hånd over fascistene.

Om dette skal redaksjonen forsøke å presisere følgende:

Spioneriet besørget tydeligvis den jugoslaviske kommunistregjeringens ambassade som fikk god greie på enkelte ting. At det ellers var noe våpengny den aftenen benekter en av Oslo katolske bispedømmes prester som var til stede: det var i virkeligheten et nasjonalt festmøte for kroater som arbeider og bor i Skandina-

via, planlagt og arrangert lang tid i forveien. Det ble lagt til Enerhaugens lokaler fordi flyktningehjelpens, Caritas-organisasjonens, lokaler annet sted i byen ble for små. Sognepresten i St. Hallvard leiet ut menighetslokalet for anledningen.

Så langt, så godt.

Andre opplysninger vi har fått tyder på at dette imidlertid er en infløkt sak. En katolsk prest fra Sverige holdt under gudstjenesten i selve kirken en preken som var sterkt politisk preget etter en observatørs mening. Og våre venner kroatene, som for en stor del er våre katolske trosfeller, hadde under festen i menighetslokalet etterpå, et bilde av sin helt Ante Pavelic på veggen. Begge ting forvirrer og uroer oss. Den farlige sammenblanding av politikk og religion som finnes i en slik minoritet

av katolikker blir enda mer farlig når en prest preker over emnet. Og for vanlige nordmenn er videre personen Pavelic en herre med tvilsom fortid fra siste krig hvor han med tyskernes støtte ble statssjef i Kroatia i opposisjon til den jugoslaviske motstandsbevegelse. Når prekenen og et slikt bilde forekommer like etter at andre kroater, i Sverige, har gjort seg skyldig i et brutalt drap, er det etter vår mening grunn til å si også dette:

Den katolske kirkes offisielle linje i Norden når det gjelder innflyttere er vel at de må integreres i det samfunn de velger å arbeide og bo i. Vi tror at kroatene, eventuelt også deres sjelesørgere, gjør lite for å støtte denne hovedtanke når de tar med seg bildet av Pavelic inn i den norske eller skandinaviske hverdag. Mildt sagt er ihvertfall denne person ikke

Teksten til denne tegningen, hentet fra en katolsk avis i Statene, lyder: Man bedømmer et samfunn etter den måten det tar vare på sin ungdom og på de gamle.

TERROR I

Vi siterer Dagbladets leder nylig om den kroatisk nasjonalisme:

Vladimir Rolovic — en god venn av Norge og Skandinavia — døde i Stockholm i går som offer for fanatisk kroatisk nasjonalisme.

Det er rimelig at den jugoslaviske regjeringen har reagert voldsomt på denne udåden. Det er ikke første gang medlemmer av organisasjonen Ustasja går til angrep på jugoslaviske diplomater. For flere år siden gikk det en terrorbølge over Vest-Tyskland, nå har altså virksomheten nådd Skandinavia.

*

De svenske myndighetene er meget bekymret over situasjonen. På grunn av de titusener av jugoslaviske fremmedarbeidere i landet, risikerer den svenske regjeringen nå å få indre-jugoslaviske stridigheter omplantet på svensk jord.

Undersøkelser viser at de kroatisk terroristgruppene allerede har etablert seg i Sverige. I ren mafia-stil har de infiltrert de jugoslaviske arbeiderne i Sverige, og ved hjelp av trusler, skremser om mord

MENIGHETSRÅDENES MØTE I MARS

Vi bringer i neste nummer av bladet stoff og bilder fra menighetsrådenes møte på Mariaholm 20.—21. mars i år.

RED.

OSLO

en vi forstår, og de metoder noen av hans etterkommere ser ut til å benytte seg av i en ellers forståelig frihetskamp mot kommuniststyret i Beograd, er metoder som vi hverken kan bifalle som nordmenn eller, som i dette tilfelle, trossfeller.

Vi håper at våre venner blant kroatene i Norge forstår dette syn. Vi har ikke noen tro på at de bevisst slutter seg til de mystiske ting som nevnte Oslo-avis brukte et lite lass trykksverte på i strevet med å øke sitt opplag.

Men situasjonen er slik at dette i den nåværende situasjon ikke er nok.

Våre trossfeller må bestemt motarbeide all tanke om trusler og vold i sitt lille miljø. Det er den eneste måten integrasjonen kan foregå på.

A. R.

NORDEN

og utpressing forsøker de å kontrollere sine landsmenn.

Dermed løper Sverige den risiko å få de samme tilstander som for noen år siden eksisterte i den vest-tyske forbundsrepublikken. Det første varslet om at slike tilstander var underveis, fikk man ved terroristenes aksjon mot det jugoslaviske konsulatet i Gøteborg, der man heldigvis fikk avverget blodutgydelser.

*

Også i Norge viser utviklingen at de kroatisk terroristerne har begynt å arbeide. Antallet jugoslaviske fremmedarbeidere er fremdeles lavt sammenlignet med Sverige, men det er all grunn for de norske myndighetene til å holde øyne og ører åpne. Representanter for den jugoslaviske ambassaden har uttalt at man frykter attentatforsøk også her i landet.

*

Ustasja-organisasjonen er blitt kalt fascistisk. Den er først og fremst nasjonalistisk, fasciststemplet fikk den fordi den ble utnyttet av Hitlers bander under

De brølende 70'ere

Ifølge skandinavisk presse har filmen «Love Story» utløst en bølge av gråtkvalt sentimentalitet over hele verden.

Den danske Københavnavis Politikens fremragende og kjente tegner Bo Bojesen har i denne anledning lavet en kommentar som vi tillater oss å gjengi her. Teksten er: — *Det vil gøre mig forførdelig ondt, hvis jeg bliver nødt til å trykke af . . .*

Selv har vi i inneværende nummer et lite forsvar for «Love Story» — ikke for filmen, men for boken, se neste side.

herjingen i Jugoslavia under den siste krig. Hitler utnyttet bevisst den kroatisk nasjonalismen mot Titos serbere, og nasjonalistlederen Pavelic lot seg villig bruke til krigsforbrytelser.

25 år er gått siden den 2. verdenskrig sluttet, og man må gå ut fra at nye generasjoner kroatisk nasjonalister har sluttet seg til den herostratisk berømte organisasjonen Ustasja. Som sine forgjengere ønsker de altså å bruke terror mot landsmenn for å oppnå sine politiske mål.

Dette er en politikk som ikke på noen måte kan aksepteres i de vest-europeiske land. For det første fordi disse hendelsene er nok et vitnesbyrd om økende vold og hensynsløshet blant ekstreme politiske bevegelser i vår tid, for det annet fordi en virksomhet som går ut på å rive den jugoslaviske republikken opp i et nytt Balkan-helvete er og blir en reaksjonær politikk.

Ustasja-bevegelsen bør derfor bekjempes.

HØYSKOLEUKE TIL SOMMEREN?

Til sommeren avholdes den 9. nordiske katolske høyskoleuke i Danmark. Alle interesserte voksne innbys til denne.

Skolens tema, «Kristus i dag», er inspirert av påskennattens liturgi. Som bekjent tegner presten en loddrett strek i påskelyset: «Kristus i går og i dag» — og en vannrett strek som krysser den første i et kors: «begynnelsen og slutten». I korsets fire hjørner skriver han årstallet 1971, idet han ber: «Ham tilhører tid og evighet. Ham være ære og herredømme i all evighet». Høyskoleuken 1971 har her funnet sitt utgangspunkt.

Der har etter konsilet vært talt meget om en horisontal kristendom, som især interesserer seg for forholdet til nesten og et engasjement i verden — i motsetning til en vertikal kristendom konsentrert om forholdet til Gud og det religiøse liv i seg selv. Disse to dimensjoner må naturligvis ikke skilles ad. Det hører med til kristendommens vesen at linjene møtes — som antydnet i påskeliturgen — i Kristi kors.

Men er der plass til korset i våre velferdsamfunn? Og hvor finner man Kristus i en rasjonalisert og programmert men-

(Forts. side 129.)

Romanen «Love Story» (som er utgitt av norsk av Aschehoug) ble i mars måned anmeldt i La Civiltà Cattolica av jesuittpater Ferdinando Castelli som kaller sin omtale beretningen om «en middelmådig romans fremgang». Han sier:

Den er selvfølgelig middelmådig, men dyktig satt sammen og engasjerende. (Man kommer til å tenke på Françoise Sagans Bonjour Tristesse.) Den er ikke merkverdig stilistisk sett, men den er ledig, har et virkelighetsnært talesprog, iblant er den kvikk og korthuggen, midt i alt pratet. Den bærer tegn på sentimentalitet og overdreven følsomhet, den er knapt bygget opp som en roman selv om den gir seg ut for å være det, det er snarere en eneste lang beretning. Man leter forgjeves etter psykologiske analyser, etter metafysisk uro, intellektuelle diskusjoner eller historiske og sosiologiske perspektiver. Innholdet er slående enkelt:

En ung og rik student ved Harvard treffer og forelsker seg voldsomt i en fattig kvinnelig student som spiller piano. Han ser meget godt ut — hun er tiltrekkende uten å være spesielt vakker. Religiøst sett er de agnostikere, ideologisk nøytrale. Hans far er et slikt navn i den høyere finansverden som forsøker å «programmere» sønnen til å opprettholde familiens tradisjoner, selv om det slutter med at han mister ham. Hennes far er arbeider av italiensk opprin-

EN MIDDLE

BOKEN «LOVE

nelse, en god og enkel mann. De gifter seg, de opplever en periode med bekymringer, men siden følger rikdom og lykke. Men de har såvidt kommet inn i eget hus så må hun kjøres på sykehus hvor hun dør av leukemi, femogtyve år gammel. Over hennes døde legeme forsones far og sønn.

Bokens forfatter er amerikaneren Erich Segal, professor i klassisk litteratur ved Yale-universitetet, fireog-tredve år gammel. Han har tidligere utgitt kritiske og historiske arbeider (en studie over Plautus og monografier over Aristofanes og Terentius). I går var han ukjent, selv om han hadde nådd en viss berømmelse som den som hadde skrevet scenarioet til Beatles-filmen The Yellow Submarine, i dag er hans bilde i alle aviser og blad. Mer intellektuell enn kunstner, mer kyndig enn skapende har Segal våget seg ut på å fortelle historien om Romeo og Julie i moderne drakt.

Likevel er denne middelmådige roman årets begivenhet. Det er en skam ikke å ha lest den. «Kjærlighetshistorien som hele Amerika dyrker — har den kulturelle kontrarevolusjon begynt?» skriver Europeo i et tykt bilag med stoff og bilder om Love Story. Paris Match forteller at femti millioner amerikanere — en av fire — har lest boken og at den oversettes til atten sprog. I Frankrike har den allerede 500 000 lesere.

Filmatiseringen i Arthur Millers regi har gitt like stor fremgang. Den har samme rytme: Enkelhet, ledighet, smak og en sentimental, romantisk handling. En fortelling av en type som for noen år siden ville ha fått alle til å le. I dag jager de amerikanske

Erich Segal

LMÅDIG ROMANS FORSVAR

STORY» ANMELDT AV FERD. CASTELLI S.J.

forlag etter romantiske manuskripter som de vil ha på sine lister i 1971 istedenfor halvt pornografiske romaner.

Hvordan forklare fenomenet Love Story?

Vi kan med en gang slå fast at det ikke dreier seg om et litterært fenomen, men om et sosiologisk. Boken blir ikke så godt likt for hva den

skrekk. Særlig de unge kjenner til dette. Beat- og hippiverdenen, preget av vold og fremmedgjørende aktiviteter, slutter — det er en historisk lov — i undergang og død. Og selv om man stadig slutter seg til denne verden, aner man også at det ekte i livet finnes på et annet hold.

For det tredje: Love Story har vist at visse menneskelige egenskaper som den rene og uselviske kjærligheten,

For det femte: Det faktum at mange unge har oppdaget dette i Love Story. Selv om deres egne aspirasjoner er sannere og dypere, for eksempel i dette å bekjempe ensomheten — ikke så meget gjennom et kollektiv som gjennom et annet menneske, å forenes i en ensomhet på to i en enorm verden. Ifølge Segal vil de unge ikke ha den frihet å elske fritt med p-piller. «Med p-piller skulle man kunne elske ved fjorten-årsalderen. Men de fleste unge gjør ikke det. Det er det nye store svaret som er deres fortjeneste. I dag har ungdommen fullstendig frihet til å velge og gjøre hva den vil. The New Morality er ny og den er en moral: i denne problemfylte verden, som er fylt av vold og brutalitet, velger de unge den sanne kjærligheten i stedet for den rent fysiske. De protesterer mot foreldrenes hykleri, de har sett hvordan de mislyktes og de vet at de foreldre som i dag preker moral i sine unge år, nesten alltid valgte make «av fysisk kjærlighet». Dette forklarer alt, ja, også Vietnam: herav følger mangelen på tillit (politisk, moralsk og i alt annet) til den foregående generasjon. Da de unge innser at de må gjenopprette alle verdier begynner de med det personlige. Alle unge er naturligvis ikke slik, men selv de som ikke er det, aksepterer og beundrer denne innstilling.

Er så Erich Segal «den nye bølgens» profet? Er det sant som han sier at «de unges helt i dag er den som elsker på alvor og er trofast»? At den kulturelle kontrarevolusjon har begynt i den rene kjærlighets navn og med et krav på å vende tilbake til det menneskelige? Jeg skulle ønske at det var slik. En sak er sikker: Erich Segal har — det spiller ingen rolle om det er med en middelmådig roman — gitt de unge en ny livsstil og denne nye livsstil er godtatt av mange. Bokens og filmens veldige fremgang bekrefter denne antagelse.

Romanens hovedpersoner er agnostikere og religiøst ufruktbare selv om de er rike på mange andre felter. Troen ville ha gjort dem enda rikere menneskelig sett. En ung tro.

sier, men for de følelser den vekker. I selve verket er den bare en tilfeldighet — men en intelligent sådan — som kom i rette stund og slo inn på en vei man trodde at man definitivt hadde forlatt.

Efter min mening finnes det fem forklaringer på fenomenet Love Story:

For det første den dyktige publisitet som både boken og filmen og Segal har fått i amerikansk og europeisk TV. Hvordan skal man motstå en kjærlighetshistorie som har fått tre land, Amerika, England og Frankrike til å gråte? heter det. Hvordan kan man unngå å bli betatt av en roman «som har slått ut den mektige Hemingway»? Romantikkens stund er inne, man har vendt tilbake til romantikken.

For det andre: Det finnes en lede over pseudoverdier og over frykt og

oppfattet som livets mysterium, de enkle, dype følelser og ærlighet mellom mennesker befrir og motvirker fremmedgjoringen. De er det motsatte av det ytre, fordervende og umenneskelige.

For det fjerde: Det finnes en tendens til å forkaste teknologiens og byråkratietts normer og vende tilbake til naturen og menneskene. Segal selv har sagt: «Det er ikke slik at Love Story forkaster de tradisjonelle verdier, som en del kritikere har påstått. Det er de unge som fornyer disse verdier. De politisk revolusjonære utgjør bare to prosent av de unge. De øvrige er ikke mindre revolusjonære, men de er det på en helt annen måte. Deres opprør dreier seg om å søke etter individualitet, efter den egne identiteten som er det virkelige opprør mot maskinalderens anonymitet.»

GUNNEL VALLQUIST:

"GUD?"

ligtvis samman med att den miljö där religionen har vuxit fram har varit ett manssamhälle. Det gäller det profana samhället, det gäller i särskild grad kyrkan, som i alla tider regerats av män. I den katolska kyrkan har de styrande männen dessutom bildat ett slags kast i sträng avskildhet från kvinnovärlden.

Paradoxalt nog har ändå de protestantiska kyrkorna traditionellt fungerat ännu mer ensidigt manligt än den katolska. Och det beror alldeles säkert främst på att de tappade bort Maria. Det var en förlust som Luther och hans närmaste män säkert inte hade avsett: det finns starka vittnesbörd om att Mariafromheten fanns mycket levande kvar hos dem. Och här i vårt land har den aldrig riktigt dött ut. Det märks i poesin, det märks i de folkliga namnen på blommor, det märks i almanackan, där vi har kvar Jungfru Marie Bebådelsedag och ännu till helt nyligen firade den på dess traditionellt rätta datum, den 25. mars.

Det är inte svårt att förstå vilken betydelse Mariakulten hade för kvinnans ställning i det kristna västerlandet. I en civilisation där den råa styrkan var utslagsgivande och där kvinnan lätt skulle ha blivit en bytes- och handelsvara, hävdade kyrkan alltid hennes fundamentala mänskliga rätt att själv råda över sitt liv: ett äktenskap ingånget utan kvinnans samtycke var i princip ogiltigt, och de kvinnor som av en eller annan anledning inte gifte sig kunde föra en hedrad tillvaro i klostren, där de fick tillfälle till studier och inte sällan till litterär och konstnärlig verksamhet.

Den gamla historien om ett kyrkomöte där man skulle ifrågasatt om kvinnan hade någon själ, är ingenting annat än en rövarhistoria, säkert hopkokad i polemiskt syfte och sedan ofta upprepad av folk som kanske är i god tro men med bestämdhet inte vet vad de talar om. I själva verket var det en ren grammatikfråga, som inte alls behandlades på något allmänt kyrkomöte utan på en provinsialsynod i Gallien. Det var en mindre klyftig biskop som ställde frågan huruvida

En liten europeisk pojke berättade för sin mamma att han hade drömt om Gud. Mamman frågade intresserat: «Hur såg Gud ut?» Pojken svarade: «Hon var svart».

Naturligtvis är det inte mer orimligt att säga om Gud att hon är svart än att han är vit. Eller — om vi bortser från färgen, som också har sitt intresse men inte hör hit — det är lika rimligt att säga att Gud är en moder, som att Gud är en fader. Det står förresten uttryckligen i Bibelns skapelseberättelse att «Gud skapade människan till sin avbild, till man

och kvinna skapade han dem». Det kvinnliga lika väl som det manliga ingår alltså i den sanna Gudsbilden eller rättare sagt, speglar något av Guds väsen. I Gamla Testamentet liknas Gud ibland vid en moder, och i Nya Testamentet är knappast någon liknelse mera rörande än den där Jesus säger att han skulle ha velat «församla Jerusalems barn så som hönan samlar sina kycklingar under sina vingar».

Ändå har både kristna och judar på det hela taget alltid hållit sig med en manlig gudsbild. Det hänger natur-

PAX CHRISTI

Den internationala katolska fredsbevegelsen Pax Christi har offentliggjort en erklaring som oppfordrar alle bevegelsens nasjonale avdelinger til å gjøre sitt ytterste for å bidra til en slutt på krigen i Indo-China.

Pax Christi tar dette skritt i dyp bekymring for verdensfreden, ikke som en fiendtlig handling mot De forente stater, heter det.

HUN VAR SORT"

det latinska ordet *homo*, som betyder man, men också människa, verkligen kunde användas om kvinnan. Kollegernas svar till biskopen var att det kunde det, eftersom kvinnan lika väl som mannen uppfyllde definitionen på en människa: en varelse med kropp och själ.

Om Mariakulten tveklöst har haft ett positivt inflytande på kvinnans ställning under många århundraden, så är det frågan om detta inflytande har varit enbart positivt under senare tid. Den traditionella Mariagestaten har präglat ett kvinnoideal som passar mindre väl in i den moderna tidens människosyn. Det är den fullkomliga kvinnan i Palestina vid vår tideräkningens början, med de dygder som måste utmärka henne i ett sådant samhälle: stillhet, tillbakadragenhet inom hemmets väggar, underdånig sin manliga omgivning, som hon är helt beroende av för sitt eget och sitt barns liv; det är med andra ord kvinnan i det absoluta manssamhället, kvinnan som förmår göra sig gällande enbart genom sin godhet och sin helighet — det är den förebilden som i århundraden har ställts upp för den kristna kvinnan.

Det är fel någonstans, samtidigt som vi känner att det också är rätt någonstans. Felet är, kort sagt, det vanligaste av alla: att man har fäst sig vid den ytligaste aspekten. Man har framhållit den sociologiska sidan: kvinnans beteendemönster i samhället, i familjen, inför mannen, och ställt upp det som ett ideal. Det har bidragit till att hålla kvar både män och kvinnor i attityder som varken har varit hälsosamma för de enskilda människorna eller för samhället och världen.

Maria som ideal är något helt annat. Det är ett ideal som inte ligger på det sociologiska planet, det har inte mycket att göra med ett beteendemönster i samhället, det är framför allt inte något specifikt kvinnoideal.

Maria-idealet är ett religiöst ideal, och som sådant gäller det på samma sätt för både kvinnor och män. Det har för övrigt de andligt upplysta kristna vetat i alla tider: kyrkohistorien visar otaliga exempel på män

som haft Maria som ideal för sitt andliga liv, och det finns nog inget tvivel om att Mariakulten på medeltiden bidrog till att förvandla barbarer till riddare som inte bara var slagskämpar och krigare utan också kunde ge exempel på «det kvinnligt veka i mänskossinn» och visste att det hörde med till idealet också för en man. I kyrkosången finns en skatt av Mariahymner som vältaligt vittnar om denna medeltidens Mariafromhet och om den fina sensibilitet som ligger bakom.

Maria är och förblir det religiösa idealet i särklass, lika aktuellt nu som på medeltiden, om inte ännu aktuellare, därför att vi nu lättare kan frigöra det andliga innehållet från det sociologiska skalet. Maria lär oss hur människan skal förhålla sig inför sin Gud och sin frälsare. Hon står för oss som förebilden för de i anden fattiga som Jesus prisar saliga, de som vet sig ha allt att ta emot och allt att hoppas av Gud, och som därför kan vara vidöppet och tillitsfullt mottagande. Hon står som förebilden för den kontemplativa människan: hon «gömde och begrundade allt i sitt hjärta», skriver Lukas. Det betyder att hon inte bara «upplevde» utan tog vara på vad hon upplevt, att hon bearbetade det som livet gav henne och mediterade över innebörden i vad som hände henne och vad som hände omkring henne.

Och detta betyder i sin tur trohet: att ta vara på den djupa insikten, att säga ja till det som uppenbarats för en i ljuset, säga ja sedan, både i den grå vardagen och i den mörkaste natten. Det betyder trohet in i döden, trofasthet mot den och det man sagt ja till, tvärs igenom fruktan och tvivel.

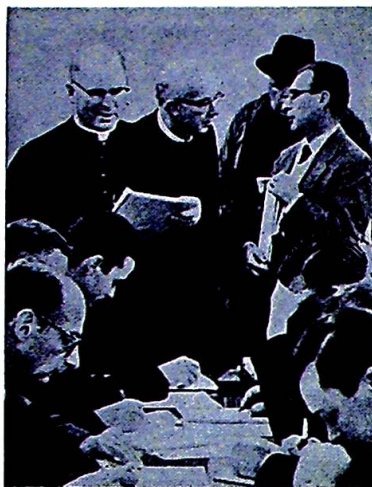
Det finns en särskild anledning varför Maria-idealet borde kunna komma fram starkare och renare i vår tid än förr. I den katolska kyrkan har den autentiska bilden av Maria tidigare ofta skymts av en mängd «helig bråte» av en ovidkommande legendbildning. Dessutom fanns ända från kyrkans första århundraden en tendens att ensidigt betona det gudomliga hos Kristus, att sudda ut

hans mänsklighet. Och allt efter som Kristus liksom försvann in i gudomens sfär och på så sätt upplevdes som fjärran från det liv människorna levde i, så kom Maria i viss mån att inta Människosönens plats i deras hjärta. Kyrkans Maria-gestalt har därigenom inte sällan kommit att skymma Kristusgestalten, och det är väl huvudsaken varför de protestantiska kyrkorna har reagerat med att i så stor utsträckning flytta ut Maria ur den kristna fromheten. I våra dagar har den starka bibliska renässansen inom den katolska kyrkan medfört en korrigering av överdrifterna i Mariakulten: det är evangeliernas Maria, Jesu moder, sådan hon framträder i Skriften, som kyrkan i dag vill ställa upp som förebild för de kristna. Och här skulle det inte längre behöva finnas någon motsättning mellan de olika kyrkorna.

För denna bibliska syn är Maria den som ständigt står som en påminnelse om Kristi mänsklighet. Och hennes roll blir då att stiga åt sidan för Jesus, så som hon brukade göra här på jorden. Hennes gestalt präglas av ödmjukhetens storhet och fattigdomens glädje: det kommer klart till uttryck i den lovsång som Lukas-evangeliet har bevarat åt oss. Här framstår Maria på en gång som den ringa tjänarinnan och som den oförfäradе förkunnaren. Hennes lovsång handlar först om en enskild människa: «Min själ prisar storligen Herren, och min ande fröjdar sig i Gud, min Frälsare. Ty han har sett till sin tjänarinnas ringhet; och se, härefter skola alla släkten prisa mig salig. Ty den Mäktiga har gjort stora ting med mig, och heligt är hans namn.»

Men Marias lovsång handlar också om hela mänskligheten: den är revolutionär på samma sätt som profeterna och Bergpredikan är det: «Härskare har han störtat från deras troner, och ringa män har han upphöjt; hungriga har han mättat med sitt goda, och rika har han skickat bort med tomma händer.» På samma sätt som hela det kristna budskapet, så talar Marias lovsång oskiljaktigt om människans tillitsfulla ödmjukhet inför Gud och om den radikala omvälvningen av alla världliga rangordningar och värderingar.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER	Stille messe	Høymesse
OSLO: <i>St. Olavs kirke,</i> Akersveien 5. Biskopen og prestegården 20 72 26. Sogneprestkontoret 20 72 44	9.00 9.45 og	11.00 19.00
<i>St. Hallvard kirke,</i> Fransiskanerne, Enerhaugt. 4, tlf. 67 23 83	8.35 18.00	11.00 —
<i>St. Dominikus kirke,</i> Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	9.00 10.00 18.30	11.00 —
<i>Vår Frue Villas kapell,</i> Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	8.30	—
<i>Grefsen kapell,</i> Glads vei 23, tlf. 212355	11.00	9.30
<i>Lunden kloster,</i> Øvre Lunden, tlf. 212587		10.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke,</i> Tyholmen, tlf. 22 209	8.00	10.45
BERGEN: <i>St. Paul kirke,</i> Christiesgt. 16, tlf. 15 410	9.00 19.00	11.00 —
<i>Vår Frue kirke,</i> Helleveien, tlf. 57 353 — 57 707	9.30 19.00	— —
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke,</i> Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke,</i> Kongens gt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke,</i> Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke,</i> Torvgt. 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke,</i> Haralds gt. 21, tlf. 23 195	8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke,</i> Vesterngt. 5, tlf. 21 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND: S.: <i>St. Ansgar kirke,</i> Kirkegt. 3, tlf. 24 225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: <i>Mariakapellet,</i> Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke,</i> Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikals kapell,</i> Ryggeveien 24, tlf. 51 038	—	11.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke,</i> Sverres gt. 26, tlf. 50 793	8.30	11.00
SARPSBORG: <i>St. Olavs kapell</i> (1. og 3. søndag) O. Haraldssongt. 49, tlf. 53 765	17.30	—
STABEKK: <i>Maria kirke,</i> Nyveien 17, tlf. 53 77 35 <i>Veståsen kapell</i>	8.30 19.00	10.45 9.30
STAVANGER: <i>St. Svithun kirke,</i> Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.45
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke,</i> Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949	8.00	10.45
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke,</i> Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården tlf. 21 214 <i>St. Elisabeth hospital,</i> Ila tlf. 21 670	8.45 19.00 6.15	11.00 — —
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kirke,</i> Flintegt. 5, tlf. 72 779	8.00	11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke og</i> <i>St. Eysteins sykehus,</i> Jernbanegt. 29	8.30	11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke,</i> Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke,</i> Nørvesund, tlf. 37 558	8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke,</i> Storgt. 94 Biskopen og prestegården, tlf. 3604 <i>St. Elisabeth hospital,</i> Mellomveien 50, tlf. 81 050	8.15 6.20	10.30 —
BODØ: <i>St. Eysteins kirke,</i> Hernesveien 22, tlf. 81 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke,</i> Salsgt. 52, tlf. 11 447 (I. VII—31. VIII <i>St. Elisabeth Institutt,</i> tlf. 11 392)	19.00 8.00	11.00
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke,</i> Skolegt. 4, tlf. 61 501	8.00	10.30

NYHETER

■ Flere katolske sykehus i England har kommet i alvorlige finansielle vanskeligheter. I en tale nylig sa kardinal Heenan at det nå er umulig å bære de store tap hospitalenes regnskaper de siste månedene viser. Det er ikke snakk om å legge ned virksomheten, men om å treffe et valg mellom to alternativer:

Det vil være umulig i fremtiden å drive hospitalene — han nevnte her spesielt St. John og St. Elizabeth — uten noen hjelp fra myndighetenes side.

Kardinalen opplyste at det er nedsatt en komité som skal vurdere de katolske sykehusenes fremtid i England.

■ Pavens utnevning av en afrikansk og en asiatiske erkebiskop til Kurien i Roma regnes som et nytt og viktig skritt mot en internasjonalisering av Kirkens sentraladministrasjon, sier observatører i Roma. Beslutningen understreker Kirkens universelle karakter.

De to biskopene som blir knyttet til Kongregasjonen for folkenes evangelisering, Kirkens misjons-hovedkvarter — er den 48 år gamle Bernerdin Cantin fra Vest-Afrika og den 47 år gamle Simon Lourusamy fra Bangalore i India.

■ Etter møtet i Vatikanet mellom paven og president Tito i Jugoslavia, skriver Catholic Herald Roma-korrespondent at de to hadde noenlunde like eller identiske syn på internasjonale fredsproblemer og på nødvendigheten av fredelig sameksistens. Paven og presidenten snakket sammen i tyve

minutter, bl. a. om Midt-Østen og om katolikkenes stilling i Jugoslavia.

(Jugoslavia har en befolkning på 20 millioner, hvorav seks millioner er katolikker. Det er det eneste kommuniststyrte land som har vanlige diplomatiske forbindelser med Vatikanet etter en avtale som trådte i kraft i august ifjor.)

■ Fire medlemmer av Sveriges Riksdag og Hamburg-avdelingen av det vest-tyske kristeligdemokratiske parti har hver på sitt hold foreslått erkebiskop Helder Camara fra Brasil som kandidat til årets Nobelpreis for fredsarbeide.

I det svenske forslag heter det at Helder Camara nå bør få prisen som en ledende talsmann for ikke-volds-prinsippene. Erkebiskopen har spilt en stor rolle både i verdenssammenheng og i sitt erkebispedømme i de fattige områder i Nordøst-Brasil.

SE OGSÅ

SISTE

SIDE MED

ANDRE

NYHETER —

OG LA

ANDRE

TROSFELLER

LESE

ST. OLAV

ST. OLAV'S
REDAKSJON

TLF. 20 72 26 - 28 01 04

En kloun

Det går mot 17. mai, det får meg til å tenke på en ganske liten historie om en guttunge som skulle se toget for første gang.

Gutten, som var rundt fire år, skulle få være med de store for første gang ned på Karl Johan.

— Du skal få se barnetoget, sa de til ham. Og det lyste nok litt i øynene hans.

Senere sto de i flere timer i menneskemassene langs hovedgaten og alle skolene gikk forbi og orkestrene blåste og dundret og fanene og flaggene blafret frem og tilbake i lange sveip og folk jublet.

Men da det hele var over og folk ville hjem til middagsmaten, satte smågutten seg rett ned på fortaugskanten og gråt. Bittert.

— Men snille deg da, sa de voksne. — Hva gråter du for nå? Var det ikke morsomt? Var det ikke en stor opplevelse.

Gutten snufset, så opp på de voksne som aldri forsto noen ting. Så gammel var han allerede at han fattet det.

— Det, det kom jo ikke noe tog, jo, hikstet han.

HØYSKOLEUKE . . .

(Forts. fra side 124.)

neskeverden? Er han med på arbeidsplassen og i det politiske liv? Eller er det vårt eget domene? Apner bønner stadig en mulighet for kontakt? Hvordan? Har den kristne i en sekularisert tid de samme sjanser som tidligere for å leve et sterkt og uforfalsket trosliv og oppnå en åndelig vekst hen imot hellighet? Eller er vi definitivt spaltet mellom to mål: en menneskeskapt fremtid som vi aner konturene av og frykter — og en mere vag og fjern tro på «Kristus i morgen», en Kristi gjenkomst som vi ikke riktig forbinder noe med?

Høyskoleuken vil ta bestikk av begge mål og forsøke på å peile frem til det felles punkt som de må sees fra. Kirkens sosiallære og Bibelens bønneliv vil bli studert og drøftet ut fra dette felles punkt. Og vilkårene i dag for en personlig vekst vil bli etterprøvet i lys av kristne per-

(Forts. side 132.)

Klounen har venner og likesinnede rundt om i verden. Dette er — hold dere fast — en ordenssøster i USA som iført klounedrakt og sminke har gått ut i byen for å treffe fremmede og for å fortelle dem om Guds kjærlighet.

EN UTFORDRING?

All den oppmerksomhet man i dagens teologiske og religiøse debatt har viet de enkelte spørsmål, har satt helhetssynet i fare.

Ansikt til ansikt med dagens bestræbelser på fornyelser og tilpasning kan man fra tid til annen ikke dy seg for å tenke: Folk er ikke tilstrekkelig oppmerksom på at man kan komme i fare for å ødelegge hele Guds gamle vinhave når man skal skjære vekk vinranker i det sekulariserte verdens- og menneskebildes navn.

Kirken må alltid fornyes og det kristne liv trenger å bli levd og erfart på en tidsmessig måte. Likevel kan på det religiøse område en fornyelse og tilpasning bare gjelde de tids- og kulturbestemte former hvori menneskene til enhver tid forsøker å uttrykke sin tanke om og sitt forhold til den hellige og det hellige. Ord som: Gud, synd, frelse, nåde, religion etc. kan som verbale symboler være utgamle og utslitte. De fakta og virkeligheter derimot som de uttrykker er aldri utslitte eller gamle, de rører ved det menneskelige vesens og den menneskelige bestemmelses kjerne. I sekulariseringens tideverv gjelder det å unngå både fundamentalismens Scylla og atheismens Charybdis.

Det er intet annet enn fundamentalisme å ville flykte fra den sekulariserte verdens faktiske virkelighet ved blankt å nekte å ville se virkeligheten i øynene og høre på redelige argumenter. Det er fundamentalisme å hengi seg til ønskedrømmer ved å ville gjøre Kirken til et pietetsfullt bevart arkeologisk museum eller til et hellig reservat for barokk folklore. Den slags fundamentalisme kan se svært from og trofast ut, som den sikkert i langt de fleste tilfeller er inderlig godt ment. Allikevel gjør man kristendommen en riktig bjørnetjeneste på den måten. Å reagere mot fakta ved uten videre å benekte deres gyldighet eller møte dem med den aprioristiske holdning av aldri å ville akseptere dem, er ikke engang intelligent og kan være et skalkeskjul for treghet eller for mangel på moralsk mot og intellektuell redelighet. Hvordan man enn vrir og vender seg, den sekulariserte verden kommer til å bli. Nettopp

fordi den er «sæculum» — verden. Men en sekularisert verden er ikke en gudløs verden! Gudløshet eller atheisme er ofte intet annet enn en fundamentalisme med omvendte fortegn. Det er latterlig nok om en kristen, med henblikk på den bibelske skapelsesberetning nekter å se på muligheten av en lang evolusjon. Og som et annet jubelfe avfeier høyt kvalifiserte vitenskapsmenn og spesialisters argumenter og beviser med den lettvinde bemerkning at hun eller han ikke bryr seg om hva de sier, hun eller han vet at de tar feil. Men det er et ikke mindre deprimerende bevis på menneskelig dumhet og arroganse hvis en vitenskapsmann eller en akademiker eller humanist benekter Guds eksistens uten så meget som å ha stukket sin nese i en av de tusener av bøker og skrifter hvor tidenes tenkere og teologer og mystikere omhyggelig har gjort rede for sine overbevisninger og for menneskenes religiøse erfaringer. Det er faktisk mer grunn til å more seg over den slags akademisk fundamentalisme enn over hin velkjente bedehus-fundamentalisme.

Men hverken den ene eller den andre type er særlig imponerende.

Den sekulariserte verden er ikke noen gudløs verden. Sekulariseringen behøver ikke nødvendigvis å føre til en desakralisert og desakraliserende sekularisme som går ut på å fornekte Guds eksistens eller å erklære at spørsmålet om hans eksistens er irrelevant. Den behøver ikke nødvendigvis gå ut på å forkaste muligheten av en overnaturlig gudsåpenbaring, samt å redusere Kristus til rett og slett å være et menneske og hans evangelium til bare et sosialt-økumenisk budskap om universell medmenneskelighet.

En kristen som har gjort det sekulariserte verdens- og menneskebillede til sitt (som han i alle tilfeller til en viss grad er nødt til å gjøre) kan forbli en meget trofast kristen når han bekjenner at Gud opprettholder verden og også at Gud, for å gjøre det, er like fullt engasjert i sin alltid skapende aktivitet «her o gnå» i dag som han har vært det billioner av år siden den geologiske fortid, selv om

han i denne sin opprettholdende og skapende aktivitet «her og nå» i dag de lærdes spesialiserte faglige innsats eller av de millioner av arbeidende menns og kvinners hårde arbeide. Til slutt er de jo også alle hans skapninger som kan gjøre en innsats og arbeide i kraft av hans skaperverde.

Sekularisering er ikke anti-religiøs, den er bare a-religiøs og som sådan beskjefter den seg ikke med eller uttaler seg ikke hverken for eller mot Guds eksistens eller for eller mot religionen. Sekularisering utgir seg ikke, som noen synes å mene, for å være en ny ideologi eller en ny livslære eller en ny livsanskuelse ved siden av andre eller mot andre, og den kan slett ikke pretendere å erstatte andre. Om den gjorde det, ville den ikke lenger være sekularisering og tape all grunn til å ta seg selv alvorlig, likeså lite alvorlig som den kirurg kunne ta seg selv som filosof, som i kraft av sine kirurgiske inngrep høytidelig uttalte seg om sjelens ikke-væren eller om livets mangel på «mening».

Det ville derfor være inderlig patetisk om det av alle folk skulle være kristne teologer og forkynnere og kateketer som, i en redelig sekulariserings navn, ville føle seg forpliktet til å desakralisere kristendommen. Og tragisk nok via en «religionsløs kristendom» havne i en ren og skjær sekularisme og, under medmenneskelighetens pretenderte evangeliske maske, føre mange andre med seg i atheismens moras.

Derimot: en sekularisering verdig sitt navn og sine på virkeligheten og derfor på sannheten, baserte premisser og intensjoner, kan og vil åpne nye og uanede muligheter for en intens «religiøs» kristendom. I dagens sekulariserte verden kjenner mennesket sin autonomi, sin selvstendighet, sin myndighet, sin kolossale kunnskap og sin makt til å forvandle verden, sin kultur og all den jordiske virkelighet han kan nå erfaringsmessig og eksperimentelt og fatte rasjonelt. Men samtidig erfarer han i alltid større grad sin egen begrensning i form av angst for sine egne henders verk. Samt sin avmakt når det gjelder å få tak i det som kalles «mening»,

(TREDJE DEL)

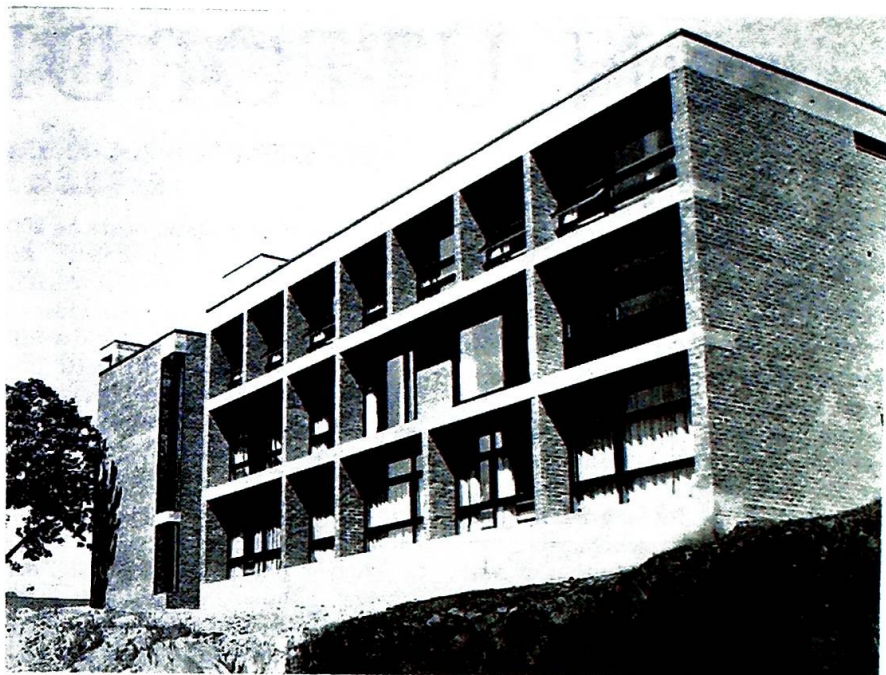
dette mysteriøse siste «hvorfør», denne mysteriøse «siste» energi og grunn som unnslipper alle hans eksperimenter og iakttagelser og tester og analyser og som han allikevel aner er tilstede. Det er så sant hva den berømte tyske atomfysiker og filosof, Carl Friedrich von Weizsäcker, sier: «Øyeblikket kommer alltid i et menneskes liv, når alt faller istykker, og det spør etter en sannhet som går dypere enn den vitenskapelige». Denne dypere sannhet, denne dypere mysteriøse kraft, denne siste «mening» som ligger under alle andre delmeninger og gir dem «mening», kalles «det sakrale». Som sådant er det derfor både samtidig verdens åpning mot og menneskets innfallsport og adgang til det totale andre, det absolutte, det hellige, det guddommelige, det samtidige fryktinngydende og fascinerende mysterium, som vi kaller: Gud.

I denne situasjon finner den kristne trosåpenbaring en fruktbar grobunn og en autentisk «preparatio evangelica» — forberedelse for evangeliet.

Det er på grunn av sin tro på Inkarnasjonens mysterium at en kristen erfarer og vet om den personlige Guds nærvær i verden. For ham er verden til enhver tid utenkelig uten Kristus, det Ord der, som Johannes sier i sitt evangeliums prolog, er Gud og ved hvem alt ble skapt og alt det skapte har sitt liv i ham. Det Ord der, som Paulus skriver, er Kristus, Guds sønn, i hvem alt ble skapt og for hvem alt ble til og ved hvem alt består.

Men, om verden er skapt slik, da har vi mennesker fått den i gave. Skriften sier at vi har fått den i gave for å «dyrke» den på Skaperens vegne. Men, en gave kan ikke kapes og naskes og gripes, den kan bare «mottas» med ydmykhet og med takksigelse, nettopp fordi den er en gave.

Det vil si: verden og alt som er i den må «mottas» av mennesket som en ufortjent Guds gave i Kristus, med takk og lovprisning til giveren og i tro og tillit til ham. Et slikt syn på verden og menneskets forhold til verden, inspirert som det er av den bibelsk-kristne gudstro, fører ikke bare til innsats for og arbeide med verden. Det forplikter primært til takk og lovprisning og ydmykhet og

tilbedelse. Det skaper derfor rom ikke bare for det horisontale, men primært for det vertikale. Det skaper rom for refleksjon, meditasjon, kontemplasjon, mystikk såvelsom for liturgi. I ett

ord: det skaper rom for en helt igjennom autentisk og ekte «religiøs kristendom», en kristen spiritualitet, et kristent åndelig liv som en vital men-
(Forts. neste side)

Sct. Annæ Rejser — Pastor d'Auchamps Rejser

(Rejser under katolsk ledelse)

Firenze—Rom—Assisi: 27/6—16/7 — 20 dg. tog (liggevogn) — pris kr. 1485,—.

Rom—Assisi: 2/7—16/7 — 15 dg. fly — pris kr. 1325,—.

«**Kulturperler**» (Rom—Firenze—Assisi) 27/8—10/9 — 15 dg. — fly — pris kr. 1325,—.

«**Indian Summer**» (Umbrien—Rom) 1/10—15/10 — 15 dg. fly — pris kr. 1325,—.

Efterårsferie i Rom: 16/10—23/10 — 8 dg. fly — pris kr. 1065,—.

ISRAEL:

Forår i Det hl. Land — Jerusalem—Galilæa — 15 dg. jettfly — udflugter incl. i prisen — pris kr. 2250,—.

Rejseleder: pastor Paul d'Auchamp.

Program fås hos: viceskoleinspektør Annie Rastrup, Hyacintgården 15, 2300 København S. Tel. (01) 58 74 12.

I vort nyoprettede rejsebureau **Steno Rejser**, Holmbladsgade 11, 2300 København, tel. AStA 2312 er vi nu i stand til at sælge selskabsrejser til Tyskland, Østrig, Italien, Spanien, Jugoslavien, England, Bulgarien, Ægypten m.m.

Alle rejser er arrangeret af anerkendte rejsebureauer og tilsluttet en kunde garanti på 10 mill. kr.

Skriv til os — eller ring — og opgiv Deres ønskemål, og vi sender brochyre — naturligvis uden forbindelse.

EN UTFORDRING?

FORTS. FRA FORRIGE SIDE

neskelig erfaring og en eksistensiell opplevelse, som endog Orientens høyeste visdom med rette kan misunne oss kristne.

Her kan en se hvor riv ruskende galt det ville være om Kirkens menn og kvinner, i sekulariseringens navn og med påberopelse av det rene evangelium og en for anledningen innnevret kristologi «taler verdslig om kristendommen», for således å redde kristendommen i en sekularisert verden. Man driver ikke djevelen ut med Beelzebul! Sekularisering er ingen sekularisme og derfor ingen desakralisering heller. De som vil lede andre, må først klart vite hva de kan gjøre og helt spesielt hva de hverken kan eller tør gjøre, ellers er de ikke ledere men «villedere». Nettopp i en sekularisert verden må Kirkens menn og kvinner, og da særlig de ansvarlige i Kirken, sørge for at det nå som før alltid skal være en romslig og generøs plass for menneskenes uheldredelige søken og higen etter kristendommens religiøse dybdedimensjon. Slik at de kan bli tilfredsstillet og det hele gi seg uttrykk i tilbedelse, meditasjon, kontemplasjon og Åndens virken i mystikkens nådegaver.

«Her rasles det med foreldede former og idealer», vil kanskje noen av våre progressive mene. Men er det da så sikkert at alt det gamle er så galt bare fordi det er «det gamle»? Kan det ikke tenkes at de 40 generasjoner før oss gjennom snart 2000 år, også hadde funnet frem til noe kostbart i kristendommen som hadde en iboende kraft som er stadig like kraftig, nettopp fordi den, kristent sett, er iboende og har selve Åndens

kraft? Etter 40 generasjoners og 2000 års erfaring om at den kristne spiritualitet er effektiv, ville det sannelig være mildest talt rart uten videre å påstå det stikk motsatte. Og det ville være helt latterlig å påstå dette uten først å fremstille et klart bevis, eller ihvertfall uten først å undersøke saken grundig og uhildet av apriorier og fordommer.

I sin artikkel i Vår Kirke (20/2 1971), som det før har være henvist til, skriver pastor Notto Thelle, som arbeider i Japan, at han der møter en tro og en erfaring som han har oppdaget at han ikke er istand til å møte med en tradisjonell norsk kristen bakgrunn og teologisk skolering. Han savner og efterlyser den troens dybdedimensjon som han kaller «mystikk». Og så tilføyer han, ikke uten et visst vemod synes jeg: «Den katolske kirke har alltid hatt en understrøm av kristen mystikk som kanskje gir den større muligheter til å søke dypere enn tradisjonell protestantisme. Likeså har den ortodokse kirke en levende strøm av mystikk. Ja, selv pietismen kom i sin tid intetanende den katolske mystikk nær — der er iallfall slående paralleller».

Det ville være både tåpelig og, pastoralt-kristent sett, uforsvarlig å forsømme eller endog å kaste vrak på våre rikeste og beste katolske åndelige tradisjoner. For i sekulariseringens navn er det nettopp disse som i dag kunne hjelpe menneskene til å unnsnippe sekularismens triste demoni: dehumanisering, depersonalisering og anonymitet, massifikasjon og robotisme. Hvorfor jage undergrunns i alskens merkverdige karismatiske-

betonte konventikler eller ta tilflukt til Orientens visdom når vi så godt kunne hjelpe oss selv med våre rike åndelige skatter og tradisjoner?

Dessuten kunne våre økumenister her finne en dimensjon som helst ikke burde oversees eller glemmes. Den «religionsløse kristendom» er en vekst som ved hjelp av den dialektiske teologi og den bibelske avmytologiseringsprosess har grodd frem på reformatorisk jordbunn. Når man ser det, kan man kanskje spørre om det kristent-teologisk var rett og riktig å innsnevve Inkarnasjonens teologi til en «theologia crucis», en korssets ideologi alene. Kanskje vi i dag må betale en tung pris for til de grader å ha forsømt en autentisk skapelsesteologi. Og i prisverdig iver for den annen artikkel i trosbekjennelsen å ha glemt den første litt for meget: den om Gud som himmelens og jordens skaper. Skaperen ikke bare av de usynlige, men også og like meget av de synlige ting.

(Avslutning i neste nr. av St. Olav.)

HØYSKOLEUKE . . .

(Forts. fra side 129.)

sonligheter fra vår tid, sier Høyskolekomiteén til St. Olav.

PROGRAMMET

Søndag d. 1. august. *Sekularisering og Kristus* (pastor Hubert Messerschmidt).

Mandag d. 2. august. *Er Gud tavs?* (universitetslektor Bent Dalsgaard Larsen).

Tirsdag d. 3. august. *Bønnens funksjon i vår tid* (pater Arne Fjeld o. p.).

Onsdag d. 4. august. *Er arbeidet en gudstjeneste?* (læge Flemming Kieler).

Torsdag d. 5. august. *Kristendom og politikk* (stortingsrepresentant Lars Roar Langslet).

Fredag d. 6. august. *Kristen i dag* (mag. art. Elsebet Kieler).

Følgende emnekredse vil bli studert nærmere i tilknytning til temaet:

(Forts. neste side)

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES

21.—27. august 1971

Flyrejse (Kastrup/Lourdes tur-retur), fuld pension:
på hotel «MADONNA» d.kr. 890.—
på «Accueil Notre-Dame» (syge og handicappede) d.kr. 700.—

Gejstlig leder: Mgr. Knud Ballin, København.
Læge, sygeplejersker, samarititter medfølger.

Program og tilmeldelser: VALFARTSKOMITEEN.
Barsehøj 25 DK. 2900 HELLERUP (Danm.)

Imponerende årsrapport fra Caritas

Caritas har sendt ut årsberetning for 1970 hvor det blant annet fortelles om organisasjonens sosialarbeide i Norge og dens imponerende innsats i utviklingshjelpen ute i verden:

Sekretariatet hadde i årets løp kontakt med 543 utenlandske familier. 23 av dem var «Nye avhoppere» som vi gjennom International Catholic Migration Commission kunne kle opp med midler fra United States Refugee Program. 17 avhoppere ble hjulpet til å emigrere

(Forts. fra forrige side)

1. *Kirkens lære om sosiale og internasjonale forhold* (pater Kalman Horvath s. j.).
2. *Bøn i Bibelen* (pastor Lars Messerschmidt).
3. *Teilhard de Chardin: «Det guddommelige Milieu», et nutidsmenneskes trosvandring* (dosent dr. phil. pater H. Roos s. j.).

Forespørsler vedrørende skolen bes rettet til:

Aimée Wedset, Wilh. Færdensvei 2 A
Oslo 3, tlf. 69 20 36.

HYBEL

ønskes snarest av ung mannlig katolikk i fast arbeide.

Oslo øst foretrekkes, men ingen betingelse.

St. Olav's eksp. henviser.

MARIAKONGREGASJONEN

Onsdag 5. mai: Messe i Mariakirken, Nyveien 17, Stabekk kl. 19.30.

Vi er innbudt av Marthaforeningen. Fru Vera Molland kåserer om: «Helg og høytid i hjemmet». Tog fra Vestbanestasjonen kl. 18.45 eller 19.15 til Myra st. Alle interesserte damer er velkomne.

Søndag 9. mai: RETRETT hos St. Karl Borromeussøstrene, Veståsen 18, fra kl. 10.30 til ca. kl. 16.30. Leder: Pater Boekema S.M. Trikk til Ljorjordet fra Nationalteatret kl. 9.25 eller 9.45.

Alle katolske damer er velkomne. Liste utlagt på St. Josephs Institutt. Meldes i tlf. 20 27 35. Listen inndras onsdag 5. mai.

videre og 3 vendte tilbake til hjemlandet. Blant tidligere emigrerte vendte 2 polakker tilbake til Norge. I arbeidet for avhoppere og gjestearbeidere har Caritas Norge hatt et utmerket samarbeid med Sosialomsorgskontoret i Oslo.

Endel avhoppere og flykninger har vært så lenge i Norge at de faller utenfor United States Refugee Program. Hvor det har vært nødvendig har disse kunnet bli hjulpet takket være gaver til Caritas fra Søsterkongregasjonene og private.

For avhoppernes vedkommende har Caritas Norge vært behjelpelig med å skaffe arbeids- og oppholdstillatelse, arbeid og når det har vært nødvendig norsk fremmedpass.

For gjestearbeiderne stiller saken seg anderledes idet disse nå må ha arbeids- og oppholdstillatelse før de får bosette seg i landet. I de tilfeller hvor det var ønskelig hjelp vi til med å finne arbeid og skaffe arbeidskontrakt for denne kategori. De kunne derefter fra utlandet søke om arbeids- og oppholdstillatelse.

■ Det viser seg at behovet for prester fra de enkelte nasjoner, som snakker deres eget språk og kjenner deres kulturelle bakgrunn, fremdeles er like stort som i de år de større flyktningegrupper kom til landet.

Sjelesørgere for ungarene er pater Kalman Horvath og pater Gustav Terres
(Forts. neste side)

ST. SUNNIVA BARNEHAGE

Katolske barn mellom 5 og 6 år som ønskes opptatt i barnehagen august 1971, må innmeldes innen 15. mai, da de ellers ikke kan regne med å få plass.

Barn som er 4 år, kan innmeldes. Men i tilfelle mange ansøkninger, vil disse plassene bli vurdert særskilt.

Innmeldingsskjema fåes ved personlig henvendelse mellom kl. 13—14. Barnehagens styre ber om at skjemaene fylles ut nøyaktig.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	}	Oslo
Bispegården		
St. Joseph's Institutt		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Dominikus kirke	}	Oslo
Lunden Kloster		
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	}	Arendal
Sta. Katarinahjemmet		
St. Franciskus Kirke		
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke		
Vår Frue Kirke		
Marias Minde		
St. Franciskusøstrenes Moderhus		
Øyenklinikken		
St. Josephs Hosp., Drammen		
St. Torfinns Klinik, Hamar		
St. Elisabeth Inst.	}	Hammerfest
St. Mikals Kirke		
St. Mikals Prestegård	}	Hønefoss
St. Theresia Hosp.		
St. Franciskus Hosp.		
St. Magnus Kirke	}	Lillestrøm
St. Magnus prestg.		
St. Elisabeths Hosp.	}	Tromsø
Vår Frue Kirke		
Bispegården	}	Trondheim
St. Olavs Kirke, Bispegården		
St. Olavs Kirke	}	Tønsberg
St. Olavs Prestegård		
St. Olavs Klinik		

Ved bestilling av olje:

Oslo 68 34 60 - Service 68 34 66

IMPONERENDE...

(Forts. fra forrige side)

som begge har holdt gudstjenester og sammenkomster, besøkt hjemmene i alle landsdeler og ydet dem sosial hjelp.

Pastor Harald Taxt har vært sjelsørger for italienerne. Tsjekkerne sjelsørger, pater Engelhardt, har regelmessig besøkt Østlandsområdet.

Likedan har kroatiske regelmessig hatt besøk av den kroatiske prest for Skandinavia, pater Vjekoslav Lasic.

Caritas Norge dekker disse presters reiseutgifter.

■ Caritas Norge har hver onsdag hatt åpent hus for de eldre i Oslomenighetene og samlet ca. 30 hver gang. En har inntrykk av at den såkalte «Kontaktklubben for eldre og enslige» dekker et virkelig behov. I juni måned arrangerte Caritas med støtte fra Statens Feriefond en 14 dagers ferie på Mariaholm for 30 eldre og uføre. Caritas har i løpet av året også arrangert endel dagsturer.

Søster Intemerata har hele året regelmessig besøkt ca. 50 eldre og uføre i våre Oslomenigheter og på alle måter bistått dem med råd og dåd. Gjennom henne har Caritas kunnet yde endel kontaktstøtte til brendsel o. l.

Fru Brita Paus som leder Franciskus-hjelpen er styremedlem i Caritas Norge og samarbeidet mellom disse to organisasjoner er godt.

Foruten Kontaktklubben holder en rekke andre klubber til i Europahjemmets lokaler i Fagerborggt. 17.

□ I desember 1970 begynte byggingen av det kostholds- og helsesenter i Kamuli, Uganda, som vi fikk midler til fra Fasteaksjonen 1968 og tilskudd til fra Norsk Utviklingshjelp i 1969. Bygningen vil stå ferdig våren 1971. Senteret vil ta seg spesielt av underernærte barn og ved hjelp av mønsterhage og demonstrasjonskjøkken undervise mødrene i dyrking og utnyttelse av de mest næringsrike grønnsaker.

I januar 1970 søkte Caritas Norge

Direktoratet for Utviklingshjelp om tilskudd til mor- og barnearbeid (svangerskapskontroll og småbarnkontroll), samt poliklinikk og mottageravdeling for pasienter ved Kamuli sykehus.

Videre har vi i oktober 1970 søkt om tilskudd til bygging av en landbrukskole i Ngelani, Kenya.

Vi venter endelig svar på søknadene våren 1971, heter det.

På felles nordisk Caritasmøte i Oslo i november 1970 ble det også besluttet å ta opp Caritas Norge's prosjekt for et mønsterbruk i Kituro, Machakos, Kenya, og forsøke å finansiere dette prosjektet gjennom Nordisk Fasteaksjon 1971. Sam-

St. Gudmunds legat

yter støtte til katolske barns opphold ved katolske skoler og til utgivelse av katolske skolebøker eller annen katolsk litteratur. Ansøking om å komme i betraktning ved årets utdeling kan sendes innen 15. mai til

Prioren for dominikanerne,
Neuberggaten 15,
Oslo 3.

DRAMMEN

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

American Foto

SPESIALFORRETNING I FOTO OG RAMMER

Engene 4 - Tlf. 83 11 45

Filial: Tollbodgt. 16 - Tlf. 83 65 65

FREDRIKSTAD

C. HANSENS

Trykkeri og Bokbinderi

Tlf. 13 056

FREDRIKSTAD

FREDRIKSTAD

GLASSMAGASIN

DRAMMEN

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikkfabrikk

Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN

TYRILYS

FREDRIKSTAD

Byens spesialforretning

Olsson
TAPÉT OG GULVBELEGG

Agentgt. 1 - Tlf. 17 080

Andr. Janne &

Kontormaskiner - Kontorutstyr

Storgt. 4 - Fredrikstad

Tlf. 12 945

EDVARSEN & NORDHEIM A/S

Autorisert Installatør
Radio og Elektrisk utstyr

Tlf. 11 220 - Fredrikstad

ØSTFOLDMEIERIET

Avd. Fredrikstad

O. Henriksens Sønner

Aut. Rørleggere og Rørhandel

Etabl. 1904

FREDRIKSTAD

Sentralbord 15 840

men med et støtteprosjekt for en yrkeskole i Egypt foreslått av Caritas Danmark, ble både landbruksskolen i Nge-lani og mønsterbruket i Kituro godkjent av den Nordiske Bispekonferanse som formål for Nordisk Fasteaksjon 1971.

■ Det er utlevert 456 spareglobuser og Fredagsgaven viste et overraskende godt resultat. Kr. 12 415,79 ble utbetalt til drift av barnehjemmet Govap i Saigon, Vietnam.

■ På biskopens oppfordring satte Caritas Norge igang en innsamlingsaksjon i adventstiden til fordel for restaurering av kirker og skoler etter krigen i Jordan. Resultatet, kr. 6 204.—, oversendes biskopen av Amman.

Organisasjon og administrasjon i Caritas Norge består av følgende:

STYRET:

Styreformann: Pastor Harald Taxt.
Viseformann: Lektor Torfinn Juell. Styre-medlemmer: Fru Brita Paus, Sr. Inteme-rata, Pater Kalman Horvath, Disp. Odd Barra. Varamenn: Sr. Edith, Frk. Elsa Theting.

Revisor: Gerhard Langfeldt.

SEKRETARIAT:

Caritasleder: Pastor Harald Taxt.
Sekretær: Fru Ragna Rosati.

Har De betalt?

Mange takk til alle som har betalt sitt abonnement for 1971.

Vi benytter anledningen til å sende en vennlig påminnelse til dem som ennå utestår med betalingen for 1971.

Prisen for et årsabonnement er kl. 35.—. Utl. kr. 40.—.

St. Olavs eksp., Akersv. 5, Oslo 1

Postgiro 20 46 48

OSLO

C. Tennant Sons & Co. A.s

Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94

MALERMESTER

Otto Foerster

utfører allslags maler- og tapetserarbeider

Tif. 21 69 06

TÅSEN BOK- OG PAPIR A/S

ERLING THORNE

Kaj Munks vei 41, Oslo 8

Tif. 23 02 40

THRONSEN & CO.

BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo

Telefon 20 40 02 - 20 70 02

E. Sunde & Co. Rørleggerbedrift A/s

VARME- SANITÆR OG SPRINKLERANLEGG

Ulvenveien 89, Økern, Oslo 5. Tlf. 67 77 84

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

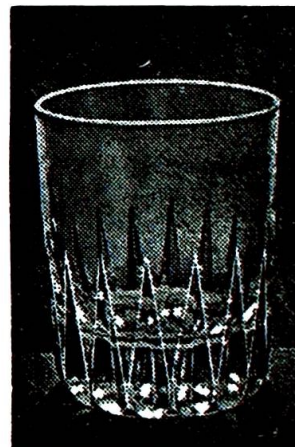
Ullevålsvn. 1 - Oslo

Privat 55 77 87 - 69 43 72

Tif. 20 79 06 - 20 79 05

Et godt tilbud!

«On The Rocks» glasset
„Portofino”

Laget av tindrende klart glass.
Lekker i utførelsen og stø i
formen.

Et alle tiders all-round glass.
Pris pr. stk. kr. 3.50.

Vi sender over hele landet mot
postoppkrav.

Castiglioni

Stortingsgt. - N. Slottsgt.
Vikaterrassene

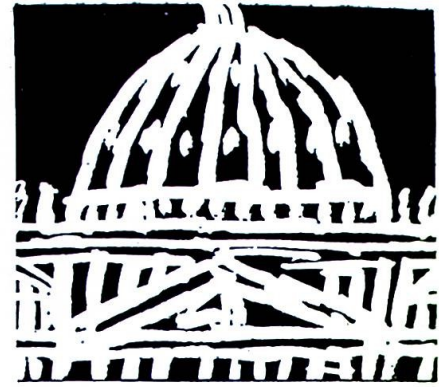
SYNODEN

Pave Paul VI vil peke ut ti katolske prester som skal delta i Bispesynoden i Roma i oktober som observatører. Synoden åpner den 30. september og man regner med at prestenes sølibat vil bli ett av hovedemnene.

Pavens beslutning om også å innkalle representanter for verdenskirkens prester understreker hans beslutning om å styrke forbindelsene mellom Kirkens biskoper og prester, blir det sagt i katolsk presse i utlandet. Gjennom sine representanter vil prestene over alt få førstehånds

opplysninger om hvordan Synoden behandlet spørsmålet om presteembede, dets betydning og rolle i dagens verden.

(Det blir opplyst at paven vil velge ut de ti observatører etter en liste navn som oversendes ham fra bispekonferansene verden over.)

SØLIBAT

Representanter for den største sammenslutning av katolske prester i De forente stater, National Council of Priests Federation, har med 182 mot 23 stemmer gått inn for at sølibatet skal gjøres valgfritt.

Vedtaket er gjengitt i et dokument med tittelen Statement of Renewal som organisasjonen sender til den kommende bispesynode i Roma. Det heter bl. a. i prestenes uttalelse:

En beslutning om å gjøre slutt på det forpliktende sølibat for alle Kirkens prester vil skape problemer. Men vi mener at nødvendigheten av en forandring nå er mye sterkere.

Vi ber om at de prester som nå er i Kirkens tjeneste får velge mellom sølibatet og et liv som gifte menn og at forandringen må tre i kraft med en gang.

Man ber også om fullmakter for de nasjonale og regionale bispekonferanser til å godta gifte menn som kandidater til prestegjeringen.

seringen ikke innskrenker seg til å hindre hierarkiets kontroll med institusjoner, personer og materielle goder, men at den også griper inn i de kulturelle og sosio-logiske områder av menneskelivet.

«SEKULARISME»

Pave Paul VI fordømte i en tale til medlemmer av Sekretariatet for ikke-troende i Vatikanet i mars meget skarpt «sekularismen» som gjør krav på menneskenes absolutte selvbestemmelsesrett over sin egen skjebne og som settes opp som mål, kilde og norm.

ST. OLAV behandler på annet sted i dette og de to foregående numre av bladet problemet i en artikkelserie av vår medarbeider, fransiskanerpater D. J. Boers.

Paven avviste i sin tale, ifølge KNA's referat, at en «radikal sekularisering av samfunnet» vil rense vår tro og gjøre den mer bevisst og ansvarlig.

— Det er en historisk kjensgjerning at sekulariseringen har utviklet seg i motsetning til kristendommen, fremholdt paven.

Paven fremholdt videre bl. a. disse tanker:

■ En ekte humanisme i en ikke-sakral og sekularisert verden som tar sitt utgangspunkt i ateistiske prinsipper er en umulighet.

■ En humanisme som isolerer oss og utelukker Gud, viser seg før eller senere som umenneskelig.

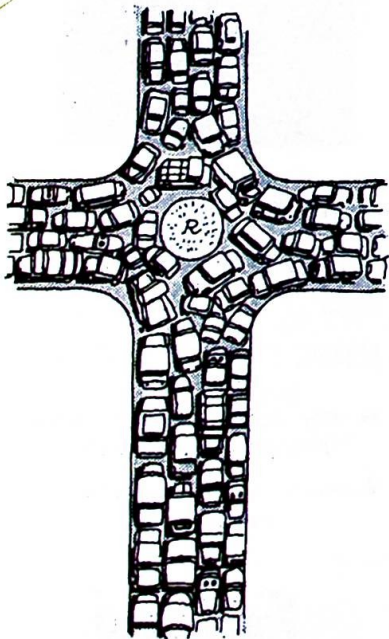
■ Gud forblir kilde og mål for våre største verdier. Et menneske kan ikke leve foruten dette fordi både syndens og dødens virkelighet og andre problemer som er bundet sammen med dem og historien ikke finner en endelig tolkning utenfor troen.

Paven gjorde oppmerksom på at hans ansvar som Kirkens overhyrde forplikter ham til å advare mot den store fare som sekularismens innebærer:

Katolisismen kan med sine hierarkiske og sakramentale institusjoner ikke tåle en slik sekularisering.

I begynnelsen av sin tale omtalte pave Paul forholdet mellom sekulariseringen og ateismen. Han minnet om at sekulari-

John Ryan

GOOD FRIDAY — 1971

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

Faste medarbeidere: Hallvard Rieber-Mohn O.P., D. J. Boers O.F.M.,

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.

Redaktøren privat 28 01 04.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene. Kr. 35 pr. år. Kr. 20 pr. ½ år. Utlandet kr. 40.

Annonser: 10 dager før utg.dagen. 24 nr. årlig. - Postgiro 204 648.